

บทคัดย่อ

งานวิจัยพยายามทำความเข้าใจนักคิดท้องถิ่น “จอนิ โอโดเซา” โดยการสำรวจประเด็นต่างๆที่จะให้เห็นภาพในฐานะบุคคลและความคิดข้อเสนอ งานวิจัยเริ่มด้วยประวัติความเป็นมาของชีวิต และสภาพปัญหาต่างๆที่ชุมชนเขาต้องเผชิญ ในฐานะปัจเจกชน เขาย่อมมีลักษณะเฉพาะ แต่ในฐานะสมาชิกของชุมชนและเป็นชาวกะเหรี่ยง เขาก็มีลักษณะร่วมกับคนอื่นๆในสภาพเดียวกัน ปัญหาหลักที่ทำทนายและบีบคั้นนั้น ทางหนึ่งมาจากการที่รัฐรุกเข้าในเขตป่าเขา ส่วนอีกทางหนึ่งมาจากการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างผลผลิตทางการเกษตรของชาวเขากับสินค้าจากพื้นราบ นอกจากนี้ การเป็นชนกลุ่มน้อยทำให้ต้องตกอยู่ในฐานะ“คนชายขอบ” ของคนในภาคเหนือของประเทศ ทั้งทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมือง

ในขั้นต่อไป งานวิจัยได้นำเสนอการทำงานของเขาในสภาวะการณ์ที่ต้องตกอยู่ในฐานะเบี้ยล่าง โดยพิจารณาในบริบทของพลังจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค พร้อมๆไปกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับประเทศ ในภาวะการเปลี่ยนแปลงนี้ บางพลังก็เป็นแรงหนุน ในขณะที่บางพลังก็เป็นแรงถ่วง ซึ่งมาจากทั้งภายในชุมชนเองและจากทางราชการ และในการทำงานนี้ เขาได้สั่งสมประสบการณ์และการเรียนรู้จากหลายๆแหล่งและจากด้านต่างๆ งานวิจัยพยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงบทบาทและความสำเร็จกับความล้มเหลว ในฐานะผู้นำชุมชนและนักคิดท้องถิ่น

ชีวิตประวัติของเขาแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่นควบคู่ไปกับความพยายามในการหาทางออกต่อปัญหาที่รุมเร้า ในฐานะผู้นำชุมชนที่ได้รับการยอมรับนั้น มาจากการที่เขาได้ทำงานอย่างมุ่งมั่นขันแข็ง ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้เสียงของผู้ยากไร้ได้รับการรับฟัง ข้อคิด ข้อเสนอของเขาเกี่ยวกับทางออกของปัญหาในหมู่บ้านและสังคมนั้น ได้มาทั้งจากการสั่งสมของภูมิปัญญาท้องถิ่นเองและจากอิทธิพลจากภายนอกประกอบกัน ซึ่งแสดงถึงความลึกซึ้งในความเข้าใจโลกและสังคม ดังกรณีเรื่องสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ในด้านการนำเสนอของเขาในเรื่องแนวทางการพัฒนาต่างๆที่กล่าวขวัญกัน เช่น การพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นสีลันของท้องถิ่นอันต่างไปจากการใช้ศัพท์แสงทางวิชาการหรือแนวของนักวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม เขาไม่ได้พยายามนำเสนอแต่ในเรื่องที่จะได้รับความเห็นชอบเสมอไป ข้อคิดและความเห็นในเรื่อง ‘เศรษฐกิจวัฒนธรรม’ ‘เศรษฐกิจยังชีพ’ แม้ว่าจะน่าสนใจสำหรับนักวิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชน แต่ก็ขัดกับแนวคิดกระแสหลักในชุมชน

งานวิจัยได้พยายามแสดงให้เห็นภาพอันซับซ้อนของนักคิดท้องถิ่นผู้นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเผชิญกับนานาปัญหาที่บ่อยครั้งอยู่เหนือพลังความสามารถ กระนั้นคุณูปการของเขาก็อยู่ที่ความทุ่มเทอย่างไม่ย่อท้อน่านับถือเป็นตัวอย่าง ควบคู่ไปกับความคิดที่มุ่งสร้างสรรค์สังคมวงกว้างและชุมชนของเขาเอง

ABSTRACT

The study explores a number of themes necessary to understand a man and his thoughts. It begins with his biography and his exposure to the problems his people and his communities have faced. Unique as an individual life is, he also shares a set of traits common among the Karen ethnic group residing in northern Thailand. He has to face the state encroachment of the forest on the one hand and the more powerful position in the market relationship on the other. Moreover as a member of the minority group, he and his people are very marginalized in relation to the Northern Thai people in socio-cultural, as much as in eco-political terms.

The study then moves to trace his works in the generally unfavorable atmosphere. He has worked and accumulated both knowledge and experiences by various means. This process is considered in the socio-economic change in the local and regional context and in the political environs of democratic development at the national level. Some forces have been in his favour, whereas domestic as well as official action presented themselves as strong obstacles. In view of different problems with varying degree, the study has tried to explain his roles together with his success and failure as community leader and thinker.

His biography well reflects a local history as well as a series of attempts for sound solutions. Under his leadership, which has shown by means of demonstration and perseverance, the community and his fellow people have been able to have their voices heard in the wider arena, and increasingly gained recognition. His proposed solution for the village and social problems are indicative of his sophistication which has been nurtured by intrinsic formation as much as external influences. His thoughts on the environment and development issues can also be better appreciated in this light. Distinct from academic jargons and an Anthropological way of representation, he gives a local voice in support of the ideas of development in vogue, be the sustainable development, development along people's strength and wisdom.

However he does not usually trade his ideas for popular approval. His view on economic and social development, embedded in moral and subsistent economy, may receive a sound echo from academics, NGOs and even state officials. But it is not always in line with the mainstream thinking among his fellow villagers.

The study has portrayed a complex picture of a man enmeshed in the problems, many of which are not within his realm of capacities. His contributions and achievements lie very rightly in the domain of idea and in his exemplar endeavors for the improvement of the society in general and his community in particular.